

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Väg 745 Bjuråker-Näsviken

Hudiksvalls kommun, Gävleborgs län

Uppdragsnummer: 146559

Trafikverket

Postadress: Box 417, 801 05 Gävle

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Samrådsredogörelse

Författare: Tyréns AB

Dokumentdatum: 2019-10-25

Ärendenummer: TRV 2017/95276

Uppdragsnummer: 146559

Kontaktperson: Mikael Attve-Storm, Trafikverket

Innehåll

SAMMANFATTNING	4
PLANLÄGGNINGSBESKRIVNING	4
SAMRÅDSKRETS	4
SAMRÅD	5
Samråd med berörd länsstyrelse	5
Samråd med berörd kommun	7
Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda	9
Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	12
Samråd med allmänheten	19
Underlag	19

I samrådsredogörelsen sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen kommenterar Trafikverket de inkomna synpunkterna.

Sammanfattning

Samråden gäller för väg 745 mellan Bjuråker och Näsvisen i Hudiksvalls kommun, Gävleborgs län. Vägen används framför allt av boende i området och för transporter av skogsprodukter, men utgör även en populär turistväg. Vägbanan är sliten och tjälskadad, varför Trafikverket avser att rusta vägsträckan till att hålla god bärighetsstandard under de kommande 20 åren.

Planläggningsbeskrivning

I planläggningsbeskrivningen klarläggs syftet med samråd, vilka samrådsformer som planeras, när samråd är tänkt att genomföras och vilken samrådskretsen är tänkt att vara. Planläggningsbeskrivningen ska användas som stöd för styrning och genomförande av kommunikationen som sker med både interna och externa intressenter. Syftet är att redan i ett tidigt skede av planläggningsprocessen tydliggöra vad arbetet innebär och vilka ytterligare samråds- och beslutstillfällen som är att förvänta.

Planläggningsbeskrivningen för just det här projektet har uppdaterats vid följande tillfällen: 2017-11-28. Planläggningsbeskrivningen finns tillgänglig på Trafikverkets hemsida www.trafikverket.se/nara-dig/projekt

Samrådskrets

Genom annons i Helahälsingland och Norrbo Nytt har allmänhet och övriga intressenter beretts möjlighet att yttra sig över samrådsunderlaget. Underrättelser har skickats ut med brev till de närboende samt till organisationer/myndigheter. Samrådsunderlaget har funnits tillgängligt på Trafikverkets hemsida samt hos Trafikverket i Gävle, Dellengrytan och Hudiksvalls kommun under samrådsperioden 1–29 december 2017.

Genom annons har allmänhet och övriga intressenter beretts möjlighet att yttra sig över samrådshandlingen. Underrättelse har skickats ut med brev till de närboende samt organisationer/myndigheter. Samrådshandlingen har varit på remiss mellan 2018-04-23 och 2018-05-16. Handlingen fanns tillgänglig hos Trafikverket Region Mitt Gävle samt på Trafikverkets webbplats www.trafikverket.se/bjuraker-nasvisen.

Samråd

Samråd med berörd länsstyrelse

Besök i fält 2017-09-27

Länsstyrelsen gavs förhandsinformation om projektet. Mötet åkte i gemensam bil med stopp vid följande platser: Josefs källa, Hålsjö skola, Strandområdet vid Sördellen, Norrbo kyrka, Norrbo Skans samt vid Rävnašets Camping.

Fasen samrådsunderlag

Länsstyrelsen Gävleborg (8118–17) ser positivt på att vägen rustas upp för att klara en fortsatt BK1-standard och avhjälpa de brister som vägen är förenad med idag.

Insådd av ängsfrö bedöms som en olämplig åtgärd då icke önskvärda och/eller för området ej förekommande arter kan etableras och konkurrera ut känsliga och/eller lokalt förekommande arter. Att återlägga vegetationsmassorna efter utförd åtgärd är ett betydligt bättre alternativ.

Trafikverkets svar: *Trafikverket noterar länsstyrelsens yttrande kring insådd av ängsfrö. I det fortsatta arbetet utreds åtgärder för att minimera påverkan på floran.*

Länsstyrelsen informerar om att samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken kan bli aktuellt samt att dispens från det generella biotopskyddet kan komma att krävas.

Trafikverkets svar: *I kommande skede kommer frågor om tillstånd och anmälan att behandlas.*

Det aktuella projektet med vägombyggnaden är att se som ett större arbetsföretag enligt Kulturmiljölagen (SFS 1988:950) 2 kap. §§10–11. En arkeologisk utredning är därför nödvändig för att ligga till grund som kunskapsunderlag för länsstyrelsens kulturmiljöavdelnings kommande ärendehantering. Finns redan rektifierade äldre kartor vill länsstyrelsens kulturmiljöenhet få tillgång till dessa och förmedla dem till arkeologiska uppdragsföretag som underlag för inventering.

Trafikverkets svar: *En ansökan om tillstånd enligt KML kommer att göras till länsstyrelsen.*

Beträffande miljö kvalitetsnormer får tillståndet i vattenmiljön inte försämrats. Länsstyrelsen saknar en redovisning över vilka åtgärder som ska utföras i samband med arbetet för att inte försämra tillståndet i miljön.

Trafikverkets svar: *Redovisning över vilka åtgärder som ska utföras i samband med arbetet för att inte försämra tillståndet i miljön kommer behandlas vidare i den fortsatta planprocessen. Eventuell påverkan utreds vidare.*

Sträckan rör ett antal markavvattningsföretag som har rättskraft. För dessa finns gällande bestämmelser vad gäller dikesdragningar, bottennivåer, fixpunkter med mera.

Om ombyggnationen innebär att dessa bestämmelser förändras så kan det krävas en ny förrättning vilket hanteras av mark – och miljödomstolen.

Trafikverkets svar: *Eventuell påverkan på förekommande markavvattningsföretag kommer utredas vidare i kommande projektering.*

Vid Norrbo berörs ett äldre vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter vilka bifogas yttrandet.

Trafikverkets svar: *Skyddsåtgärder kommer att vidtas för att minska risken för olyckor, samt risken för utsläpp till täkten vid en olycka.*

Vägen översvämmas i dagsläget vid så kalla beräknat högsta flöde (BHF), där vattenståndet beräknas till +44,6 m (RH2000) vilket länsstyrelsen saknar uppgifter om i samrådsunderlaget. Översvämningsrisk föreligger vid extremt höga flöden och denna risk bör hanteras i samrådsunderlaget, antingen genom höjning av vägbanken, eller genom att Trafikverket accepterar denna risk, efter att en konsekvensanalys upprättats.

Trafikverkets svar: *Risken för översvämning kommer att hanteras i den kommande processen.*

Fasen samrådshandling

För att fastställda miljö kvalitetsnormer i vatten och luft ska kunna uppfyllas och för att berörda miljömål nås krävs att så effektiva riskbegränsande åtgärder som möjligt beaktas och används såväl vid anläggning som vid drift av vägen. I den fortsatta processen ska det framgå vilka riskbegränsande åtgärder som kommer att tillämpas under anläggning och drift av vägen samt vilka rutiner som finns ifall läckage av oönskade substanser skulle ske till omgivande miljö.

Trafikverkets svar: *Riskbegränsande åtgärder och rutiner hantering vid oönskade läckage presenteras i kommande handlingar.*

Länsstyrelsen handlägger väg 745 ärenden avseende arkeologisk utredning steg 1 samt arkeologisk utredning steg 2. De båda utredningarna kommer att vara beslutsunderlag för länsstyrelsen att se om arkeologiska förundersökningar och/eller undersökningar kommer att behövas.

Längs vägen finns dessutom flera milstolpar och väghållningsstenar som måste skyddas alternativt flyttas inför utbyggnaden av vägen.

Vägen är klassad som en av de högsta i läget vad gäller upplevelse av natur- och kulturmiljöer och utbyggnaden måste därför göras med stor hänsyn till den omgivande miljön.

Trafikverkets svar: *Trafikverket är medvetna om fornlämningsituationen, avrapportering från arkeologisk steg 2-utredning pågår och målsättningen är att ta hänsyn till vägmiljöns höga upplevelsevärden samt att så långt som möjligt undvika intrång i fornlämningar.*

Runt Dellensjöarna gäller utökat strandskydd om 200 meter och planerade åtgärder ska genomföras på ett sätt så att strandskyddets syften inte motverkas. I planhandlingarna ska trafikverket redogöra för hur strandskyddets syften påverkas och om det finns särskilda skäl för att strandskyddet upphävs. Enligt samrådshandlingen berörs många objekt som är skyddade enligt generella biotopskyddet. Det är viktigt att det generella biotopskyddet behandlas vidare i planprocessen. Trafikverket behöver i vägplanen lista vilka objekt som berörs, hur dessa kommer att påverkas, vilka skyddsåtgärder som kommer att beaktas i arbetet samt vilka särskilda skäl som finns.

Trafikverkets svar: *Strandskyddet för Dellensjöarna behandlas i kommande planbeskrivning. Planbeskrivningen avser även att presentera i en tabell samtliga objekt vilka omfattas av det generella biotopskyddet. I tabellform erhålls information om eventuell påverkan. I planritningar markeras skyddsobjekt med beteckningen Sk.*

I samrådsunderlaget noteras att arbetet kommer att påverka ett vattenskyddsområde, ett antal passager över mindre vattendrag och dikesföretag. Det anges att skyddsåtgärder ska vidtas för detta. Det bör vara möjligt att genomföra planerade åtgärder utan någon påverkan på dikesföretagen i området. Trafikverket behöver dock vara medvetna om vilka diken som ingår i ett dikesföretag/markavvattningsföretag och där vara extra noggranna med att inte påverka vattenflödet i diket på ett sådan sätt som kan orsaka problem för dikesföretaget. Trumbyten i naturliga vattendrag ska anmälas till länsstyrelsen. Extra försiktighet gäller för arbete inom vattenskyddsområdet, några restriktioner i föreskrifterna för till exempel schaktningsarbeten finns dock inte.

Trafikverkets svar: *Trafikverket tackar för informationen och kommer att ta hänsyn till dessa värden.*

Samråd med berörd kommun

Möte med Hudiksvalls kommun 2017-11-16

Vid mötet diskuterades detaljplanerna längs vägsträckan.

Fasen samrådsunderlag

Hudiksvalls kommun välkomnar arbete som pågår för att genomföra ombyggnadsåtgärder på väg 745 invid Dellensjöarna. Kommunen har avgett en skrivelse till Trafikverket där de uppmärksammat de tankar som förts fram från lokala intressen om att ändra vägsträckningen vid Blodmyra camping. I skrivelsen framgår att företrädare för Blodmyra camping vid Norra Dellen önskar att väg 745 flyttas längre västerut längs väg 743. Vid en sådan flytt kan en av kommunens fastigheter komma att beröras (Hudiksvall Västansjö 5:2), något som kommunen är välvilligt inställd till.

Trafikverkets svar: *Trafikverket noterar kommunens information om önskemålet att flytta vägen vid Blodmyra camping. De åtgärder som Trafikverket nu genomför är en planläggningsprocess med avsikt att ta fram en vägplan för väg 745 Bjuråker-Näsviken. Planläggningen genomförs med medel från bärighetsanslaget i den nationella planen och bygget är också tänkt att genomföras med medel från samma anslagspost. De pengarna får enbart användas till att förstärka vägar.*

Utöver ovanstående som vidare presenteras i den nämnda skrivelsen, vill kommunen uppmärksamma det arbete som pågår med att definiera bland annat väg 745 som brunvit turistväg, ett arbete kommunen är angelägen om att tas hänsyn till redan vid vägombyggnaden.

Trafikverkets svar: Trafikverket planering noterar kommunens information om och viljan, att göra vägen till en brunvit turistväg. Planläggningen genomförs med medel från bärighetsanslaget i den nationella planen och bygget är också tänkt att genomföras med medel från samma anslagspost. I kommande vägplan sker samordning för att inte påverka pågående planering inför en framtida turistväg.

Om flytt eller indragning av något hållplatsläge blir aktuellt är samråd med lärandeförvaltningen vid Hudiksvalls kommun angeläget, detta då region Gävleborg avsätter medel i länstransportplanen för bland annat hållplatsåtgärder. Om någon hållplats ska åtgärdas längs väg 745 bör det ske i samband med ombyggnaden.

Trafikverkets svar: Ingen ombyggnation av befintliga hållplatser är aktuell i detta projekt dock kan en flyttning eller indragning av något enstaka hållplatsläge bli aktuell i samband med projektering av planerade åtgärder. Om detta blir aktuellt avses samråd ske med X-trafik och Hudiksvalls kommun.

I samrådsdokumentet saknas frågan om hantering av dikesmassor, baserat från erfarenhet från ett pågående projekt i kommunen (väg 708 Bobygden, Delsbo) så behöver denna fråga utredas ytterligare. Kommunen anser att Trafikverket behöver ta ett större ansvar kring hanteringen av dikesmassor och inte överlåta ansvaret till entreprenören. Trafikverket behöver ta fram underlag för hur stora mängder som kan uppkomma och riktlinjer för hur de ska hanteras.

Trafikverkets svar: Masshanteringsanalys kommer att utföras inom projektet för att optimera projektets masshantering. Det innebär att massorna indelas i olika klasser utifrån både materialkvalitet och föroreningsinnehåll. Mängder som kommer att hanteras i projektet kommer att uppskattas i de beräkningskalkyler som används.

Fasen samrådshandling

Kommunen lämnar sina tidigare synpunkter igen då de inte återfunnit dem i något dokument. Dessa synpunkter och Trafikverkets svar redovisas ovan under rubriken Fasen samrådsunderlag.

Kommunen nämner i sitt yttrande att de deltagit i ett möte (19 april 2018) med Trafikverket och företrädare för lokalsamhället som önskar se en annan draging av vägen vid Blodmyra camping. Diskussionerna som fördes vid det mötet har inte inarbetats i yttrandet.

Trafikverkets svar: Trafikverket är medveten om de önskemål som finns kring sträckningen av vägen vid campingen. I nuläget är ingen alternativ lokalisering av vägen planerad.

Det tidigare yttrandet kompletteras med synpunkter kring parkeringsplatser. Kommunen ser det som positivt att parkeringsmöjlighet ska tas fram vid Josefs källa. I

samrådshandlingen används inte termen parkeringsplats, och statusen på parkeringsmöjligheterna är något oklar. Kommunen förutsätter att Trafikverket tar driftansvar för nämnda del av vägen. Diskussioner har förekommit om statusen för de parkeringsmöjligheter som finns belägna vid Södra Dellen mellan Hålsjö och Norrbobyn. Kommunen anser att dessa i fortsättningen bör ha minst samma status som den vid Josefs källa.

Trafikverkets svar: *Utformningen av parkeringsytan vid Josefs källa är under utformning, Trafikverket kommer att svara för driften av parkeringsytan. Frågan om de andra parkeringsplatserna hanteras för närvarande på Trafikverket.*

Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda

Fasen samrådsunderlag

Boende längs vägen

- Framför missnöje över att vägen inte åtgärdats tidigare vilket har påverkat yrkeschaufförer, personer med nackproblem, andrahandsvärdet på bilar som körts i Norrbo samt turisttrafiken.

Trafikverkets svar: *Trafikverket noterar synpunkterna.*

- Framför att projektet ej ska röra befintlig vägkropp utan istället fräsa oljegruset och låta det ligga för att därefter lägga duk och höja vägen 50 cm med kross. Dika och byt vägtrummor där det behövs.

Trafikverkets svar: *Ett av de föreslagna tillvägagångssätten för att förstärka bärigheten är att lägga nytt material på den befintliga vägkroppen. På trånga partier där vägområdet är smalt, exempelvis inom byar där byggnader ligger nära väggkant, är detta troligtvis inte möjligt då det tar ett större vägområde i anspråk. Om vägen höjs innebär det även att anslutningsvägar måste höjas, vilket påverkar en relativt lång sträcka även på dessa vägar. Vilka åtgärder som blir aktuella kommer utredas vidare i kommande skede av planläggningsprocessen.*

- Under punkt 3.2.2 anges att kommunal belysning finns längs vägen i Bjuråker, något som ifrågasätts och bör utredas vidare.

Trafikverkets svar: *Trafikverket utreder vägbelysningens ägoförhållanden i kommande skede.*

Boende längs vägen

Fasen samrådshandling

- Flertalet önskemål om hastighetssänkningar har inkommit från boende längs vägen och andra privatpersoner. Det gäller över bron och förbi Dellenbaden och fram till Norrdellens camping samt genom Norrbobyn.

Argument till hastighetsbegränsningen: stora grupper barn och ungdomar rör sig sommartid nära vägen vid campingarna och badplats. Bron saknar gångfält. Vid passage av broskarven uppstår höga ljud som är hastighetsberoende. Vid Norrbobyn ligger flera bostadshus nära vägen.

Trafikverkets svar: Trafikverket tar med sig frågan och utreder vad man kan göra.

- Sträckan längs Södra Dellens strand nyttjas flitigt av motionärer till fots, på cykel och på rullskidor. En höjning av vägens standard kommer troligtvis leda till att detta bruk ökar ytterligare. Vi önskar att vägrenen lämnas bredare mot Södra Dellen så motionärer kan ta sig fram utan att störa trafiken. Idag finns i stort sett ingen vägren alls, vilket leder till kraftiga inbromsningar.

Trafikverkets svar: Trafikverket noterar synpunkterna. I projektet ingår inga åtgärder för att bredda vägrenen. I nuläget är en standardutförande av vägen planerad längsmed aktuell vägsträcka. Det innebär en vägren på 0,25 m och en stödremsa på 0,25 m. I detta projekt ingår ingen gång- och cykelväg.

- I två yttranden erbjuds möjlighet till uppställningsplats för fordon och material under bygget.

Trafikverkets svar: Trafikverket tackar för synpunkterna, uppställningsplatser kommer ses över i vägplaneskedet.

- Anser att vägen har mycket dålig standard i jämförelse med exempelvis Dalarna. Vägens standard innebär att bilen måste repareras en gång per år.

Trafikverkets svar: Trafikverket noterar synpunkterna. Skador på egendom anmäls till Trafikverkets kundtjänst.

- Informerar om att bevakningsledningarna finns längs vägen.

Trafikverkets svar: Trafikverket tackar för informationen.

- Yttrandens tomtgräns ligger väldigt nära den nuvarande vägen. Kommer delar av tomten tas i anspråk och i vilken utsträckning i sådana fall?

Trafikverkets svar: I nuläget är vägens sträckning förbi den aktuella sträckningen inte beslutad. Den mark som behöver tas i anspråk anges i vägplanen. Trafikverkets kommer kontakta markägare vars mark behöver tas i anspråk genom rekommenderat brev.

- Norrbo IF. Gatlyseföreningen. Vatten, avlopp.

Trafikverkets svar: Trafikverket tackar för informationen.

- Jättebra att vägen åtgärdas ordentligt! Hoppas att hänsyn tas till boendes miljö och hälsa, avseende exempelvis damm från eventuell stenkoltjärna och att val av vägbeläggning inte är skadlig. Viktigt också att kraven på entreprenören säkerställs och följs upp.

Trafikverkets svar: De boendes miljö och hälsa hanteras under hela processen. I nuläget har påverkan bedömts som liten. Riktvärden för buller och vibrationer bedöms inte överskridas. Förekomst av stenkolstjära hanteras enligt gällande riktlinjer för mellanlagring och återanvändning under byggskedet.

Trafikverket avser att genomföra entreprenaden som totalentreprenad. Riktlinjer för uppföljning av entreprenörer kommer att följas.

- Yttranden har bygglov på ett plank mot vägen. Om vägen höjs med 55 cm som nämndes på samrådsmötet behöver planket höjas med motsvarande höjd.

Trafikverkets svar: Vägen kommer troligtvis inte höjas längs med fastigheten. Frågan utreds vidare.

- Ett vårdträd och två utfarter finns på fastigheten som yttranden vill ha kvar. Vidare finns en dricksvattenbrunn som markerats på kartblad 13. Synpunkter lämnade på kartblad 13.

Trafikverkets svar: Trafikverket noterar och tackar för informationen. Trädet och brunnen kommer mätas in och hanteras i vägplaneskedet. Utfarter kommer ses över och hanteras under byggskedet.

- Eftersom vägen ligger nära bostadshus och stuga undrar yttranden över möjligheten att förskjuta vägen något åt andra sidan där inget bostadshus finns. Då kanske även vårdträdet kan bevaras och även att vägens kurva blir mindre snäv.

Trafikverkets svar: Trafikverket noterar önskemålet. Vägens lokalisering vid aktuell sträcka är i nuläget planerad att vara oförändrad. Träd i vägens närhet kommer att mätas in under sommaren 2018.

- Träd i nära anslutning till vägen som yttranden vill ska stå kvar.

Trafikverkets svar: I nuläget är vägens sträckning förbi den aktuella fastigheten planerad att vara oförändrad, inget nytt vägområde planeras att tas på fastigheten. Dock kan trädens rötter ha växt in i det befintliga vägområdet, varför de kan komma att påverkas av kommande åtgärder som exempelvis dikning.

- Bekräftelse önskas på att en anslutande väg till väg 745 inte kommer att beröras av planerade åtgärder.

Trafikverkets svar: Den aktuella anslutningsvägen ingår inte i vägplanen och berörs således inte av åtgärder för väg 745.

- Önskemål om att vägens sträckning längs med Dellensjöarna inte ändras avseende närheten till vattnet. Vägens kurvor och backar är karaktäristiska för vägen, räta och släta inte ut vägen mer än nödvändigt.

Trafikverkets svar: Att behålla vägens karaktär i så stor utsträckning som möjligt är en viktig del i projektet.

- Vill gärna ha kvar en anslutning nedanför mig men gillar förslaget att flytta ned den längre ned på tåkten och att vägen sedan får gå parallellt med Norrbovägen en bit istället för att dra om den närmare mitt hus.

Trafikverkets svar: *Utfarter kommer ses över och hanteras under byggskedet. Synpunkterna är noterade.*

- Önskemål om att infarten från Norrbovägen får en längre trumma under vägen och därmed en ”mjukare” in/utfart.

Trafikverkets svar: *Tack för dina synpunkter. Utfarter kommer ses över och hanteras under byggskedet.*

- Yttrandens tomt ligger på båda sidor av vägen med jordkällare, stengärdesgård och vattenbrunn nära vägen. Det finns även träd som går längs vägen och en brant anslutningsväg. Om jordkällaren eller stengärdsgården är i vägen för projektet så vill yttranden att de ska tas ned och sätts upp på annan plats. Om träd måste tas ned ska de sågas itu och läggas på mark som godkänts av markägaren. Hamnar vägen närmare fastigheten kommer ett bullerplank behövas för ljudnivån och stenskott som ska bekostas av Trafikverket. Det är redan i nuläget svårt att komma upp för backen då den är brant, så en höjning av vägen är inte att föredra. Förstörs vedboden eller måste den flyttas vill yttranden att den ersätts; flyttas eller byggs ny.

Trafikverkets svar: *Trafikverket noterar och tackar för synpunkterna. Föremål i vägens närhet har mätts in under sommaren 2018. Vilka åtgärder som blir aktuella längs aktuell sträcka är ännu inte fastslaget. Intrång i kultur- och naturvärden kommer försöka undvikas. Om intrång krävs kommer ersättningsfrågor hanteras efter att vägplanen är fastställd och eventuellt intrång klarlagt.*

Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

SGU (Sveriges geologiska undersökning)

Fasen samrådsunderlag

Då projektet huvudsakligen omfattar ombyggnad och sträckningen inte berör några av SGU kända grundvattenförekomster, avstår SGU från att yttra sig i ärendet. De hänvisar till en checklista för infrastrukturprojekt med länkar till olika datamängder, karttjänster m.m. som kan vara till hjälp i projekteringen.

Trafikverkets svar: *Trafikverket noterar och tackar för informationen.*

SMHI

Fasen samrådsunderlag

SMHI (2017/2401/10.1) anger att hänsyn bör tas till framtidens klimat med stigande lufttemperatur, ökad risk för skyfall och ökade flöden i vattendrag då nederbördsförhållanden och snötillgångar ändras, och hänvisar till sin hemsida

www.smhi.se/klimat samt www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/lansanalyser för regionala klimatanalyser. De hänvisar även till Nationellt kunskapscentrum för klimatanpassnings hemsida www.klimatanpassning.se.

Extrem nederbörd: Södra Norrlands kustland ligger i ett område som historiskt drabbats av flera stora nederbördsmängder både i form av snö och regn. I december 1998 ökade snödjupet 73 cm på ett dygn och 131 cm på tre dygn. En så kallad snökanon bildades genom att en kall och hård nordostvind tog upp stora mängder fukt från det isfria Bottenhavet och begravde Gävle i snö. I oktober 1992 föll det i Söderhamn 94 mm regn på 12 timmar eller 195 mm på två dygn, vilket orsakade stora översvämningar. Hudiksvall fick vid samma tillfälle 82 mm under två dygn.

Snön i Gävle och regnet i Hudiksvall tillhör de största mängderna som SMHI uppmätt sedan mätningarna började under 1800-talet. Under augusti 2017 mätte Söderala strax utanför Söderhamn 130 mm på ett dygn med svåra översvämningar i området som följd.

Trafikverkets svar: *Trafikverket noterar SMHI:s yttrande och tar informationen i beaktande i det fortsatta arbetet.*

Utsläpp av föroreningar och växthusgaser: Kommer den aktuella ombyggnaden att innebära en miljövinst? En emissionsinventering bör göras. Det bör framgå i utredningen hur stora de totala utsläppen av växthusgaser (koldioxid m.m.) och av luftföroreningar (kväveoxider, partiklar m.m.) kommer att vara i området efter ombyggnad i förhållande till nuläget.

Trafikverkets svar: *Utifrån trafikmängden anser Trafikverket att en emissionsinventering inte är aktuell. Projektet avser att åtgärda vägsträckans nuvarande problematik med bland annat tjälskador. Efter att dessa åtgärder vidtagits förväntas en jämnare trafikrytm erhållas vilket bedöms minska utsläpp av luftföroreningar.*

SMHI förordar att det underlättas för kollektivresenärer och cyklister, vilket inte nämns i samrådsunderlaget, så utsläppen kan minska. Busshållplatser bör anläggas på platser dit det är enkelt att ta sig och cykelbanor bör byggas så att cykel är ett attraktivt alternativ att välja istället för bil.

Trafikverkets svar: *Ett antal busshållplatser finns idag längs vägen. Ingen ombyggnation av befintliga hållplatser är aktuell i detta projekt dock kan en flyttning eller indragning av något enstaka hållplatsläge bli aktuellt i samband med projektering av planerade åtgärder.*

Halter av luftföroreningar: Det måste säkerställas att gällande miljö kvalitetsnormer för kväveoxid, partiklar m.m. klaras för boende i området.

Trafikverkets svar: *Det är kommunerna som ansvarar för att kontrollera luftkvaliteten för de flesta miljö kvalitetsnormer och Naturvårdsverket ansvarar för kontrollen av några.*

Hydrologi: Sträckningar vid Dellensjöarna bör utformas omsorgsfullt så att de naturliga hydrologiska förhållandena inte påverkas. Hänsyn bör även tas till översvämningsrisken i dagens och framtidens klimat.

Trafikverkets svar: *Hänsyn ska tas till de hydrologiska förhållandena vid Dellensjöarna med omgivning. Risker för översvämning både idag och i framtiden beaktas under arbetet.*

Fasen samrådshandling

SMHI har tagit del av remisshandlingarna och har inga synpunkter i fasen samrådshandling.

Telia Sverige Net Fastigheter AB (TSNFAB)

Fasen samrådshandling

Under förutsättning att befintliga stationer får stå kvar i oförändrat skick, lämnar Telia Sverige följande yttrande:

Telia Sverige Net Fastigheter AB är ägare till två telestationsbyggnader som kan komma att påverkas av de planerade åtgärderna.

Utifrån befintlig information anser TSNFAB att det inte framgår tydligt vilka konsekvenserna blir för befintliga teleanläggningar, och vill med sitt yttrande garantera att ingen påverkan sker. TSNFAB förutsätter att de blir underrättade i god tid om hur ärendet fortskrider. Det är av yttersta vikt att TSNFAB säkras tillfart till sina anläggningar dygnet runt, året runt utan avbrott.

Teleanläggningarna inhyser känslig och samhällsviktig telekommunikationsutrustning som måste beaktas vid anläggningsarbeten i närheten. Bifogat i yttrandet finns Telias riktlinjer för sprängning och borrning i närheten av telestationer. Kablage och ledningar i området ägs av Skanova AB, om dessa riskerar att påverkas bör även Skanova ges tillfälle att uttala sig i ärendet. Slutligen förutsätter TSNFAB att Trafikverket svarar för samtliga kostnader som kan uppkomma till följd av ombyggnationen.

Trafikverkets svar: *Trafikverket tackar för informationen. Alla kända ledningsägare har haft möjlighet att yttra sig i ärendet. I kommande skede kommer alla ledningsägare kallas till ledningssamordningsmöte.*

Dellenbygdens pastorat

Fasen samrådshandling

Pastoratet vill gärna samråda med Trafikverket angående parkering samt in- och utfarter vid Norrbo kyrka och församlingshem. Det finns mycket klagomål på höga hastigheter som det vore önskvärt att bygga bort och inte bara "skylta" till lägre hastighet. Frågan om vägrätt kontra kulturminneslagen utefter Norrbo kyrkogård (anlagd före 1939 och skyddad) bör utredas. Den befintliga vägen ligger nära kyrkogården och vi vill ej ha snömassor/ vatteninträngning på kyrkogårdsmark,

problem som fanns vid Delsbo gamla kyrkogård (kontakta gärna Agneta Lööf TrV Gävle eller Johan Larsson Underhåll TrV).

Trafikverkets svar: *Trafikverket tar med sig synpunkterna, utformningen av vägen kommer att ses över. Ett samrådsmöte kommer att hållas mellan Dellenbygdens pastorat och Trafikverket för att reda ut dessa frågor.*

Destination Glad Hudik och Projekt ”Brun-vit turistväg mellan Dellensjöarna”

Fasen samrådsunderlag

Destination Glada Hudik och nätverket ”Brun-vit turistväg mellan Dellensjöarna” har länge varit engagerade i vägen mellan Dellensjöarna och ansökt att vägen ska skyltas som turistväg. De anser att byggstart 2019 ska gälla och inte skjutas upp då vägens kvalitet redan är under all kritik. De önskar att vägens utformning ska ske enligt de riktlinjer och önskemål som framgår i Trafikverkets arbetsmaterial ”Vägen mellan Dellensjöarna”. Förslag till utvecklingsplaner som är kopplade till besöksnäringens verksamheter och som kan påverka vägens utformning ska prioriteras redan i planeringsstadiet och lösas efter bästa förmåga. Samtliga informationsplatser kopplade till turistvägen måste ha budgeterat vinterunderhåll i anslutning till de vägar som Trafikverket ansvarar för. Detta gäller framförallt rastfickor vid Södra Dellens strand, så det även vintertid går att njuta av Dellen genom plogade parkeringsytor.

Trafikverkets svar: *Åtgärderna är planerade att genomföras under 2019–2020 enligt nuvarande tidplan. Utformningen av vägen behandlas mer i detalj under kommande process. Ovan nämnda informationsplatser ägs idag inte av Trafikverket, i fortsatt projektering eftersträvas fortsatt tillgänglighet till dessa.*

Destination Glad Hudik

Fasen samrådshandling

Destination Glada Hudik önskar att hänsyn tas till ansökan om brun-vit turistväg på samma sätt som man gör till Fiberstaden och IP-Onlys planerade fiberanslutning. Med yttrandet inkommer kopior av yttrandet som lämnas tillsammans med Dellenbygdens Framtid och Norrbo Byalag, tidigare samrådsyttrande samt arbetsmaterial från TrV avseende ansökan brun-vit turistväg.

Trafikverkets svar: *Trafikverket noterar yttrandet.*

Skogsstyrelsen

Fasen samrådsunderlag

Skogsstyrelsen (2017-3856) har inget att erinra.

Trafikverkets svar: *Trafikverket noterar detta.*

Norrbo Gatlyseförening

Fasen samrådshandling

Norrbo Gatlyseförening meddelar att de inte har några invändningar mot förslaget att Trafikverket övertar belysningsanläggningen även om de gärna hade sett att alla belysningspunkter skulle få vara kvar. De ställer sig positiva till förslaget.

Trafikverkets svar: Trafikverket noterar detta.

Sveriges åkeriföretag Gävleborg

Fasen samrådsunderlag

Då aktuell vägsträcka regelbundet används för transporter av skogsprodukter, är ökad bärighet och komfort en välkommen förbättringsinsats, inte minst för aktuella åkeriföretag. De presenterade förslagen till åtgärder ses som nödvändiga och välkomna och inget speciellt av de föreslagna åtgärderna på insatser förordas.

Trafikverkets svar: Trafikverket noterar detta.

Svenska kraftnät

Fasen samrådsunderlag

Svenska kraftnät har inget att erinra mot upprättat förslag. De framför önskemål om att samråd ska ske i god tid i när markområden i närheten av Svenska kraftnäts anläggningar behöver nyttjas under entreprenadfas, för upplag eller liknande. Vidare informerar Svenska kraftnät om att deras anläggningsobjekt finns att hämta via Geodataportalen www.geodata.se.

Trafikverkets svar: Trafikverket noterar detta.

Fasen samrådshandling

Svenska kraftnät har vid tidigare tillfälle svarat på remissen (se ovan). Utöver vad som framgår där har de inget att erinra mot upprättat förslag För övergripande information rörande Svenska kraftnäts framtida planer för stamnätet för el hänvisar vi till Systemutvecklingsplan 2018–2027. Dokumentet finns på www.svk.se.

Trafikverkets svar: Trafikverket tackar för informationen.

Norrbo byalag

Fasen samrådsunderlag

I en artikel i Hudiksvalls Tidning 12 december 2017 framgår att byggstart kommer ske tidigast år 2020. Tidigare har 2019 presenterats som startår. Boende i Norrbo och andra längs vägen har under många år jobbat med frågan om vägens upprustning och gång på gång fått se projektet skjutas upp trots Trafikverkets löften.

Trafikverkets svar: Trafikverkets nuvarande tidplan är att byggstart sker 2019-2020.

Norrbo byalag framför önskemål om att vägen flyttas något västerut för att möjliggöra utvecklingen av Dellenbaden.

Trafikverkets svar: De åtgärder som Trafikverket genomför nu är en planläggningsprocess med avsikt att ta fram en vägplan för väg 745 Bjuråker-Näsviken. Planläggningen genomförs med medel från bärighetsanslaget i den nationella planen och bygget är också tänkt att genomföras med medel från samma anslagspost. De pengarna får enbart användas till att förstärka vägar.

Vidare anser byalaget att naturliga stränder bör bibehållas och busk- och gräsröjning ska ske manuellt. De två rastplatserna vid Rosten borde göras större med parkeringsmöjligheter och vinterunderhåll.

Trafikverkets svar: Trafikverket kommer studera frågorna i kommande skede.

Region Gävleborg (X-trafik)

Fasen samrådsunderlag

X-trafik har inga synpunkter på projektets tidplan för byggnation.

Trafikverkets svar: Trafikverket tackar för informationen.

Busslinje 20 trafikerar hela sträckan med 14 bussar per dag, mån-fre, kl.05.30-20.00. Busslinje 21 trafikerar endast sträckan från korsningen väg 745/Näsvikenvägen och ca 2 km österut (mot Hudiksvall), den sträckan trafikerar av 26 bussar, mån-fre, kl. 05.45-18.00. Hållplatserna utefter sträckan är viktiga, och framförallt för skolbarn som nyttjar bussarna på morgonen och eftermiddagen till Näsviken skola och in till gymnasiet i Hudiksvall.

Trafikverkets svar: Trafikverket tackar för informationen.

Utefter sträckan finns 46 stycken hållplatser och stopp sker på bägge sidor av vägen. De flesta hållplatser är så kallade körbanehållplatser, men ett antal är också byggda med bussficka av varierande storlek. Cirka hälften av hållplatserna behöver större yta för resenärerna för på- och avstigning, viktigt att detta tas med i projektet, och X-trafik är givetvis behjälplig i utformningen av hållplatsfickor.

Trafikverkets svar: Projektet som nu planläggs för väg 745 (Bjuråker-Näsviken) finansieras med medel från bärighetsanslaget (nationell plan). Bärighetsåtgärder är riktade åtgärder med syftet att enbart förstärka vägen. En eventuell ombyggnation av hållplatser innebär det att det krävs pengar från länsplanen för att finansiera det. Det krävs också tid för att säkra markåtkomst. Om Region Gävleborg vill satsa länsplanepengar på detta är viktig information exakt vilka hållplatser som ska förbättras.

Dellenbygdens Framtid, Norrbo byalag och Destination Glada Hudik

Fasen samrådshandling

Lokalbefolkningen i Dellenbygden är glada att ombyggnaden av vägen är på väg att förverkligas då den är av stor betydelse. Att inte de två rastplatser som finns på sträckan mellan Hålsjö och Bjuråkers kyrka är med i vägplanen är något de yttrande ställer sig frågande till, speciellt med tanke på att en ansökan om att göra vägen till en brun-vit turistväg gjorts. Driften av rastplatserna har tidigare skötts av Trafikverket. Med i yttrandet bifogas Trafikverkets skötselbeskrivning för de två paus-ställena. Följande argument presenteras för att paus-ställena ska uppgraderas till året-runt rastplatser och ingå i vägplanen:

- Paus-ställena har funnits sedan lång tid och skötts av staten
- Destination Glada Hudik (DGH) har ansökt om att sträckan Näsvisken-Norrbo-Bjuråker-Delsbo ska få en brun-vit märkning som turistväg. Diariern TRV 2017/22139.
- DGH fick arbetsmaterial från TrV efter att ansökan kompletterats. Arbetsmaterial tas inte fram om inte ansökan kommer att godkännas, något TrV inte kommer göra skriftligen förrän vägen står klar.
- Antal människor över 65 år kommer öka i framtiden, något som kommer leda till ökat resande inom landet. Detta är en grupp som idag ofta skaffar husbilar och gärna turistar med buss.
- Debatten kring flygets miljöpåverkan kommer troligen leda till ökat resande inom landet.

De yttrande menar vidare att paus-ställena är nödvändiga för de som vill ta del av det bygden har att erbjuda. En grupp de tror kommer öka i antal när upprustningen av vägen är klar.

Trafikverkets svar: Rastplatserna ingår för närvarande inte i vägplanen. Driften av dem kommer utredas/skötas av Trafikverket. Frågan hanteras för närvarande på Trafikverket.

Försvarsmakten

Fasen samrådshandling

Har inget att notera.

Ellevio

Fasen samrådshandling

Trafikverket har haft möte med Ellevio.

Samråd med allmänheten

Fasen samrådshandling

Samrådsmöte har hållits den 2018-05-08 i Norrbo Folkets Hus

Boende i Norrbo

Fasen samrådshandling

Påtalar att enligt Trafikverkets inköpsplan från 2017-01-01 fanns avsatta medel för att bygga väg 745 och beskriver att i bygden finns frustration för att planerad byggstart ständigt flyttas fram. Undrar om det i dagsläget finns pengar avsatt för projektet?

Trafikverkets svar: *Det blir byggstart då finansiering säkrats, vägplanen fastställts och upphandling av projektering och entreprenad genomförts. Trafikverket har förhoppning om att det ska kunna ske utan större uppehåll men det beror på många olika saker om det är möjligt eller inte de allra närmaste åren. Även byggtiden kommer att vara en lång process så detta är en utdragen flerårig process även om allt i fortsättningen kommer att gå bekymmersfritt.*

Projektledare

Mikael Attve-Storm

Underlag

Yttranden diarienummer TRV 2017/95276

TRAFIKVERKET

Trafikverket, Box 417, 801 05 Gävle. Besöksadress: Norra Kungsgatan 1
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se